

Arrest

nr. 172 375 van 26 juli 2016
in de zaak RvV X / VIII

In zake: X

Gekozen woonplaats: X

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIste KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Angolese nationaliteit te zijn, op 7 september 2015 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 23 juli 2015 waarbij een aanvraag om machtiging tot verblijf, met toepassing van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ongegrond wordt verklaard.

Gezien titel Ibis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de beschikking tot vaststelling van het rolrecht van 29 september 2015 met referthenummer X

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 23 juni 2016, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 18 juli 2016.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken G. DE BOECK.

Gehoord de opmerkingen van advocaat L. DENYS, die verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat L. BRACKE, die loco advocaat E. MATTERNE verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Verzoekster diende op 18 juni 2013 een asielaanvraag in, waarbij zij verklaarde samen met haar twee kinderen die dag het Rijk te zijn binnengekomen.

1.2. Verzoeksters kinderen werden bij beschikking van de jeugdrechter van 26 september 2013 toevertrouwd aan een pleeggezin, nadat zij door verzoekster hardhandig werden aangepakt en de procureur des konings de gedwongen opname van verzoekster in een psychiatrisch ziekenhuis had bevolen.

1.3. De vrederechter te Ukkel besliste op 4 oktober 2013 verzoekster, gelet op haar psychische toestand en haar gedrag, voor een termijn van maximaal veertig dagen in een ziekenhuis onder observatie te plaatsen.

1.4. De adjunct-commissaris-generaal voor en de vluchtelingen en de staatlozen nam op 3 april 2014, in antwoord op verzoeksters asielaanvraag, de beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

1.5. Via een op 15 mei 2014 gedateerd schrijven diende verzoekster een aanvraag in om, met toepassing van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), tot een verblijf in het Rijk te worden gemachtigd.

1.6. Verzoeksters kinderen werden op 20 juni 2014 door de jeugdrechter onder toezicht van de sociale dienst geplaatst.

1.7. Verzoekster diende op 17 juli 2014 een tweede asielaanvraag in.

1.8. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) nam op 29 juli 2014 de beslissing tot weigering van inoverwegingname van een meervoudige asielaanvraag. Verzoekster stelde tegen deze beslissing een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad).

1.9. De gemachtigde van de minister van Justitie, belast met Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding nam op 8 oktober 2014 de beslissing waarbij verzoeksters aanvraag om machtiging tot verblijf onontvankelijk wordt verklaard.

1.10. Bij arrest nummer 131 560 van 16 oktober 2014 verwierp de Raad het beroep dat verzoekster instelde tegen de beslissing van de commissaris-generaal van 29 juli 2014.

1.11. Via een op 12 november 2014 gedateerde aanvraag diende verzoekster een nieuwe aanvraag in om, met toepassing van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet, tot een verblijf in het Rijk te worden gemachtigd.

1.12. De gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging nam op 1 december 2014 de beslissing waarbij verzoeksters tweede aanvraag om, op medische gronden, tot een verblijf in het Rijk te worden gemachtigd onontvankelijk wordt verklaard. Verzoekster stelde tegen deze beslissing een beroep in bij de Raad.

1.13. Bij arrest nummer 148 275 van 22 juni 2015 vernietigde de Raad de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 1 december 2014 waarbij verzoeksters tweede aanvraag om, met toepassing van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet, tot een verblijf in het Rijk te worden gemachtigd onontvankelijk wordt verklaard.

1.14. Bij beschikkingen van 30 juni 2015 werden de twee kinderen van verzoekster, gelet op verzoeksters psychische toestand en het risico dat zij zelfmoord zou plegen of haar kinderen om het leven zou brengen, tijdelijk geplaatst door de jeugdrechter.

1.15. De gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging nam op 23 juli 2015 de beslissing waarbij verzoeksters aanvraag om, op medische gronden, tot een verblijf in het Rijk te worden gemachtigd ongegrond wordt verklaard. Deze beslissing, die verzoekster op 10 augustus 2015 ter kennis werd gebracht, is gemotiveerd als volgt:

“Onder verwijzing naar de aanvraag om machtiging tot verblijf die op datum van 12.11.2014 bij aangetekend schrijven bij onze diensten werd ingediend door:

[M.M.] [...]

[M.M.M.] [...]

[M.M.R.] [...]

nationaliteit: Angola

[...]

in toepassing van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, zoals vervangen door Artikel 187 van de wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen, aanvraag die door onze diensten ontvankelijk werd verklaard op 10.07.2015, deel ik u mee dat dit verzoek ongegrond is.

Reden(en):

Het aangehaalde medisch probleem kan niet worden weerhouden als grond om een verblijfsvergunning te bekomen in toepassing van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, zoals vervangen door Art 187 van de wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen.

De aangehaalde medische elementen voor [M.M.] werden niet weerhouden door de arts-adviseur (zie medisch advies d.d. 16.07.2015 onder gesloten omslag in bijlage).

Derhalve

1) kan uit het voorgelegd medische dossier niet worden afgeleid dat betrokkene lijdt aan een ziekte die een reëel risico inhoudt voor het leven of de fysieke integriteit, of

2) kan uit het voorgelegd medische dossier niet worden afgeleid dat betrokkene lijdt aan een ziekte die een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in het land van herkomst of het land waar de betrokkene gewoonlijk verblijft.

Bijgevolg is niet bewezen dat een terugkeer naar het land van herkomst of het land waar de betrokkene gewoonlijk verblijft een inbreuk uitmaakt op de Europese richtlijn 2004/83/EG, noch op het artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM)."

Dit is de bestreden beslissing

1.16. Verzoekster werd in juni 2016 opnieuw gedwongen opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis.

2. Onderzoek van het beroep

2.1. Verzoekster voert in haar tweede middel de schending aan van artikel 9ter, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet en van de formele motiveringsplicht, zoals deze voortvloeit uit artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de wet van 29 juli 1991).

Zij verschaft de volgende toelichting:

"Uit het bepaalde in artikel 9ter, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet volgt dat een aanvraag om machtiging tot verblijf om medische redenen van toepassing is op twee onderscheiden gevallen, met name

1) een ziekte die een reëel risico is voor het leven of de fysieke integriteit, of

2) een ziekte die een reëel risico inhoudt op onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling beschikbaar is in het land van herkomst

Het gaat om twee verschillende mogelijkheden die onafhankelijk van elkaar moeten worden getoetst. De tweede staat los en gaat verder dan de voorziene hypothesen inzake een ziekte die een reëel risico inhoudt voor het leven of de fysieke integriteit die de basisvereiste omvat van artikel 3 EVRM. Concreet houdt artikel 9ter in dat er enerzijds gevallen zijn van een vreemdeling die actueel lijdt aan een levensbedreigende ziekte of aandoening die actueel een gevaar oplevert voor zijn fysieke integriteit, d.w.z. het ingeroepen risico voor het leven of een aantasting van de fysieke integriteit moet imminent aanwezig zijn en de vreemdeling is daardoor niet in staat om te reizen. Anderzijds is er het geval van de vreemdeling bij wie er actueel geen reëel risico is voor diens leven of fysieke integriteit en die dus in principe kan reizen maar die, indien er geen adequate behandeling voorhanden is voor zijn ziekte of aandoening in zijn land van herkomst of het land van verblijf, het risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling. Ook al betreft het in dit laatste geval geen acute levensbedreigende ziekte, er is wel een zekere vorm van ernst vereist m.b.t. de ingeroepen ziekte of aandoening (RvV 30.6.2015, nr. 148.931).

In zijn laatste advies betwist de arts-adviseur de diagnose van depressie en PTSS niet, dat deze begonnen is in België en dat het probleem sterk gerelateerd is aan de onzekerheid aangaande de verblijfstoestand van verzoekster, lees: haar depressie en PTSS heeft te maken met het risico dat ze teruggezonden wordt naar Angola, risico dat bestaat zolang ze geen verblijfsvergunning verkrijgt. Er is een belangrijke psychotische component, suïcidedreiging en dreiging naar de kinderen toe. Verzoekster kan wel reizen. De arts-adviseur leidt hieruit af dat niet bewezen is dat verzoekster voldoet aan de eerste hypothese, met name een ziekte die een reëel risico is voor het leven of de fysieke integriteit.

Zoals reeds samengevat in Uw arrest nr. 148.275 blijkt uit het standaard geneeskundig getuigschrift van psychiater [A.R.], en de andere medische stukken vermeld in het advies, dat verzoekster lijdt aan een psychotische decompensatie die heeft geleid tot een gedwongen opname in een psychiatrisch ziekenhuis van 26 september tot 8 november 2013. Sindsdien wordt ze eenmaal per maand door deze psychiater onderzocht en de duur van de behandeling wordt op minimum 5 jaar geschat. Er is opvolging nodig door een psychiater gespecialiseerd in PTSS (standaard geneeskundig getuigschrift, antwoord op vraag F; bijlage blz. 3 : "oui il faut un suivi au minimum mensuel par un psychiatre spécialisé en PTSD"). Er is ook een psychologische begeleiding minstens eenmaal per week nodig. Indien de behandeling wordt stopgezet brengt dat het leven van verzoekster en van haar kinderen in gevaar: verzoekster kan eerst haar 2 minderjarige kinderen doden ("suicide altruiste") en dan zelfmoord plegen. In het getuigschrift van Dr. [R.] van 21 januari 2015 wordt bevestigd dat verzoekster haar kinderen van 6 en 9 jaar reeds mishandeld heeft, reden waarom ze door de jeugdrechter werden geplaatst (deze stukken werden meegedeeld in het dossier van het beroep in UDN). De behandeling levert een gunstige evolutie op (standaard geneeskundig getuigschrift, blz. 4). De pathologie kan gestabiliseerd en behandeld worden maar onder voorwaarde van een stabiel leven wat tot een regelmatige psychologische opvolging noopt en een adequate medicamenteuze en psychotherapeutische behandeling. De patiënt kan genezen maar waakzaamheid blijft geboden. Er is geen alternatief voor de behandeling. Bij stopzetting van de behandeling is de prognostiek zeer slecht. De mogelijke complicaties zijn zelfmoord met inbegrip van moord op de kinderen ("La complication la plus redoutée actuellement est bien sûr le suicide y compris le suicide altruiste, c'est-à-dire de la patiente et de ses enfants. Le risque de passage à l'acte est réel vu la perte d'espoir de la patiente").

Op de vraag of verzoekster kan reizen naar haar land van herkomst en zo niet, waarom niet, antwoordt de bijlage bij het standaard geneeskundig getuigschrift van 3 november 2014, blz. 5, dat ze niet kan reizen gelet op het grote risico op zelfmoord en de antecedenten van psychotische decompensatie enerzijds, anderzijds een terugkeer naar het land van herkomst zou de symptomen van PTSS aanwakkeren, wat gepaard gaat met een depressieve episode die kan leiden tot het uitvoeren van voornoemde zeer ernstige daden ("Non vu le risque suicidaire majeur et les antécédents de décompensation psychotique d'une part, d'autre part un retour vers le pays d'origine ferait flamber les symptômes du PTSD, ce qui couplé à l'épisode dépressif en cours pourrait mener à des passages à l'acte très sérieux. Il s'agit ici d'une contre indication majeure et absolue"). Op blz. 6 voegt de psychiater hier aan toe als antwoord op de vraag naar het risico van een terugkeer naar Angola, dat er een risico van zware decompensatie is zoals in de vorige paragraaf aangegeven. M.a.w. een terugkeer naar Angola brengt het leven van verzoekster en haar kinderen ernstig in gevaar. Het is overduidelijk dat volgens de psychiater de evolutie van de ziekte gans anders zou zijn indien verzoekster in België blijft dan wel naar Angola terugkeert/moet terugkeren, ongeacht de mogelijke adequate verzorging aldaar.

De stelling van de arts-adviseur dat verzoekster kan reizen, zonder dat haar leven of haar fysieke integriteit daardoor ernstig bedreigd wordt, en dat haar ziekte bijgevolg niet voldoet aan de eerste hypothese bepaald in artikel 9ter, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet, houdt alleen rekening met het feit dat voor verzoekster een reis per vliegtuig an sich niet levensbedreigend is: ze zal niet overleden zijn bij aankomst op de luchthaven van Luanda in Angola. Maar daarmee antwoordt de arts-adviseur niet op de inhoud van de geneeskundige getuigschriften volgens dewelke verzoekster niet naar Angola kan ter[ug]keren omdat daardoor haar ziekte zo zal verergeren dat het risico op moord van de kinderen en zelfmoord zeer reëel is, m.a.w. dat de ziekte levensbedreigend wordt in geval van terugkeer.

Volgens artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen moet de in artikel 2 van de wet opgelegde motivering afdoend zijn, de door de arts-adviseur opgegeven motieven moeten pertinent en draagkrachtig zijn. Wanneer de arts-adviseur een ander oordeel is toegedaan dan hetgeen door een behandelende geneesheer-specialist wordt geattesteerd, dienen de motieven waarop de arts-adviseur zich steunt om tot een andersluidend oordeel

te komen, des te concreter en pertinenter te zijn, zoals Uw Raad in het arrest nr. 148.275 inzake verzoekster heeft beslist.

Uw Raad vermag na te gaan waarop de arts-adviseur zich heeft gesteund om te stellen dat verzoekster kan reizen, daar waar de behandelende psychiater zeer duidelijk stelt dat de behandeling niet kan voortgezet worden in Angola en dat de stopzetting van de behandeling tot zelfmoord kan leiden na het doden van de kinderen van verzoekster. De formele motiveringsplicht vereist dat de beslissing of het advies van de arts-adviseur verduidelijkt waarom afgeweken wordt van een essentieel element van de attesten van de behandelende psychiater; de beoordelingsvrijheid van de arts-adviseur bij het geven van zijn advies doet geen afbreuk aan het feit dat administratieve beslissingen afdoende gemotiveerd moeten zijn, hetgeen o.m. inhoudt dat verzoekster moet kunnen nagaan op welke gronden de bestreden beslissing is gesteund en waarom de door haar aangevoerde concrete en pertinente argumenten, zoals medische verslagen van een geneesheer-specialist waarin wordt gewezen op een ernstig risico op zelfmoord en moord bij een terugkeer naar Angola, niet worden aanvaard (RvS 18.9.2013, nr. 224.723). Dat gebeurt niet, de arts-adviseur antwoordt geenszins op de stelling van de psychiater dat verzoekster niet naar Angola kan terugkeren omdat hierdoor haar ziekte dusdanig verergert dat het leven van haar kinderen en van haarzelf ernstig gevaar loopt.

Overigens stelt de arts-adviseur dat verzoekster wordt "best nog enige tijd opgevolgd door een psychiater met de mogelijkheid tot opname en de beschikking over de nodige medicatie", maar hij legt niet uit hoe dit te rijmen valt met de stelling van de behandelende psychiater dat dit niet mogelijk is bij een terugkeer naar Angola. De arts-adviseur beperkt er zich toe zeer in het algemeen te stellen dat verzoekster voorbereid moet worden op het scenario van terugkeer, terwijl een dergelijke motivering, waarbij niet verder ingegaan wordt op de wijze waarop zij op dit scenario kan worden voorbereid, niet afdoend is (RvV 16.10.2012, nr. 89.900).

Uit het voorgaande blijkt dat de formele motiveringsplicht en artikel 9ter, § 1 geschonden wordt."

2.2. Verweerder repliceert als volgt:

"Verwerende partij heeft de eer te antwoorden dat de determinerende juridische en feitelijke motieven op een eenvoudige wijze in de bestreden beslissing kunnen worden gelezen en in het advies d.d. 16 juli 2015 van de ambtenaar-geneesheer, dat aan verzoekster werd medegedeeld en dat geacht wordt integraal deel uit te maken van de bestreden beslissing. Er wordt immers met verwijzing naar artikel 9ter van de Vreemdelingenwet, op een duidelijke wijze aangegeven waarom de aanvraag ongegrond is, met name het feit dat de adequate medische behandeling beschikbaar en toegankelijk is in het land van herkomst.

Uit het verzoekschrift blijkt overigens dat verzoekster een inhoudelijk betoog voert omtrent die motieven zodat in casu het voornaamste doel van de formele motiveringsplicht is bereikt en het middel dient te worden onderzocht vanuit de optiek van de materiële motiveringsplicht.

"Bij de beoordeling van de materiële motiveringsplicht is de Raad niet bevoegd zijn beoordeling van de aanvraag in de plaats te stellen van die van de administratieve overheid. De Raad is in de uitoefening van zijn wettelijk toezicht enkel bevoegd om na te gaan of deze overheid bij de beoordeling van de aanvraag is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan niet in onredelijkheid tot haar besluit is gekomen". (RvV, 29 maart 2012, nr. 78 303)

Door middel van de thans bestreden beslissing werd een aanvraag ex artikel 9ter van de Vreemdelingenwet ongegrond verklaard, hierbij steunend op het advies d.d. 16 juli 2015 van de ambtenaar-geneesheer.

[...]

In het advies d.d. 16 juli 2015 heeft de ambtenaar-geneesheer als volgt geconcludeerd:

"Uit het voorgelegd medisch dossier kan niet worden afgeleid dat de zieke op zodanige wijze aan een aandoening (depressie, PTSD) lijdt dat deze een ernstig risico inhoudt voor het leven of de fysieke integriteit aangezien de noodzakelijke medische zorgen (psychiater en medicatie) bestaan in het herkomstland."

Een eenvoudige lezing van het advies toont aan dat de ambtenaar-geneesheer tot dit besluit kwam, nadat hij de voorgelegde medische getuigschriften heeft geanalyseerd, op basis waarvan hij het te weerhouden ziektebeeld en de belangrijke medische elementen ter zake heeft vastgesteld. Uit het advies blijkt tevens dat die elementen de basis vormden van het onderzoek naar de beschikbaarheid en de toegankelijkheid van de medische behandeling in het land van herkomst. De ambtenaar-geneesheer heeft ook de bronnen vermeld waarop het advies steunt.

Waar verzoekster stelt dat de ambtenaar-geneesheer uit het feit dat verzoekster kan reizen en dat haar medische problematiek sterk gerelateerd is met haar verblijfsrechtelijke situatie zou hebben afgeleid dat er geen reëel risico is voor het leven of de fysieke integriteit van verzoekster, dient te worden opgemerkt dat dit betoog geen steun vindt in het advies van de ambtenaar-geneesheer. Zoals uit voormelde conclusie blijkt, is de ambtenaar-geneesheer van oordeel dat er geen reëel risico is voor het leven of de fysieke integriteit van verzoekster daar de noodzakelijke medische zorgen beschikbaar en toegankelijk zijn in het land van herkomst.

Verzoekster betwist de vaststelling van de ambtenaar-geneesheer dat zij kan reizen niet.

Uit het advies van de ambtenaar-geneesheer, hetgeen steun vindt in de stukken die zich in het administratief dossier bevinden, is de opvolging van verzoekster door een psychiater in het land van herkomst beschikbaar evenals de medicamenteuze behandeling. Bij een terugkeer naar het land van herkomst zal de medische behandeling dus niet moeten worden stopgezet. De bronnen waarop het advies ter zake steunt bevinden zich in het administratief dossier.

De ambtenaar-geneesheer [g]eeft in zijn advies dus zelf de redenen aan waarom hij het standpunt van de behandelende geneesheer dat de behandeling in het land van herkomst niet kan worden voortgezet niet volgt, hierbij steunen op stukken die zich in het administratief dossier bevinden en waaruit blijkt dat die behandeling wel beschikbaar is. Verzoekster kan aldus niet ernstig voorhouden als zou de thans bestreden beslissing op dit punt een schending inhouden van de formele motiveringsplicht.

[...]

2.3. Het geschonden geachte artikel 9ter, § 1 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

“§ 1. De in België verblijvende vreemdeling die zijn identiteit aantoonst overeenkomstig § 2 en die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft, kan een machtiging tot verblijf in het Rijk aanvragen bij de minister of zijn gemachtigde.

De aanvraag moet per aangetekende brief worden ingediend bij de minister of zijn gemachtigde en bevat het adres van de effectieve verblijfplaats van de vreemdeling in België.

De vreemdeling maakt samen met de aanvraag alle nuttige en recente inlichtingen over aangaande zijn ziekte en de mogelijkheden en de toegankelijkheid tot een adequate behandeling in zijn land van herkomst of in het land waar hij verblijft.

Hij maakt een standaard medisch getuigschrift over zoals voorzien door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Dit medisch getuigschrift dat niet ouder is dan drie maanden voorafgaand aan de indiening van de aanvraag vermeldt de ziekte, haar graad van ernst en de noodzakelijk geachte behandeling.

De beoordeling van het in het eerste lid vermelde risico, van de mogelijkheden van en van de toegankelijkheid tot behandeling in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft, en van de in het medisch getuigschrift vermelde ziekte, haar graad van ernst en de noodzakelijk geachte behandeling, gebeurt door een ambtenaar-geneesheer of een geneesheer aangeduid door de minister of zijn gemachtigde die daaromtrent een advies verschaft. Deze geneesheer kan, indien hij dit nodig acht, de vreemdeling onderzoeken en een bijkomend advies inwinnen van deskundigen.”

Artikel 9ter van de Vreemdelingenwet voorziet derhalve, zoals door verzoekster terecht wordt opgemerkt, in twee situaties waarbij een vreemdeling om medische redenen tot een verblijf in het Rijk kan worden gemachtigd. In eerste instantie kan een verblijfsmachtiging worden toegestaan indien de

aanvrager aan toont dat een terugkeer op zich naar zijn land van herkomst niet kan zonder zijn leven of fysieke integriteit in het gedrang te brengen (cf. *Parl.St. Kamer*, 2005-06, nr. 2478/001, 34) en er dus *“een onmogelijkheid om te reizen”* bestaat (*Parl.St. Kamer* 2005-06, nr. 2478/008, 137-138). Het betreft hier dus vreemdelingen *“die omwille van een ziekte of wegens hun fysieke toestand niet meer kunnen terugkeren naar hun land van herkomst”* en die zich voorheen verplicht zagen om een verblijfsaanvraag in te dienen via het toenmalige artikel 9, derde lid van de Vreemdelingenwet (*Parl.St. Kamer* 2005-06, nr. 2478/008, 9). Daarnaast voorziet de wetgever ook dat een vreemdeling voor wie de terugreis op zich geen reëel risico voor zijn leven of fysieke integriteit met zich meebrengt – en die derhalve als *“fit to fly”* wordt beschouwd – tot een verblijf om medische redenen kan worden gemachtigd indien er geen adequate behandeling voor zijn medisch probleem bestaat in zijn land van herkomst en hij hierdoor in een situatie dreigt terecht te komen die als onmenselijk en vernederend dient te worden beschouwd. Het spreekt voor zich dat hierbij in regel zal dienen te worden onderzocht of het mogelijk is om een ziekte te laten behandelen in het land van herkomst en of de effectieve toegang tot een behandeling van deze ziekte in het land van herkomst van een vreemdeling voldoende is gegarandeerd (*Parl.St. Kamer* 2005-06, nr. 2478/001, 35 en *Parl.St. Kamer* 2005-06, nr. 2478/008, 137-138). Een dergelijk onderzoek is evenwel niet vereist indien uit de aard van de aandoening zelf – een aandoening die niet ernstig is of die geen behandeling vereist – kan worden afgeleid dat er geen reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling bestaat.

De Raad stelt vast dat verzoekster in wezen aanvoert dat de door verweerder aangestelde ambtenaar-geneesheer onterecht oordeelde dat zij zich niet in de eerste in artikel 9ter, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet bedoelde situatie bevindt of dat deze controlearts in ieder geval heeft nagelaten te motiveren waarom hij meent te kunnen afwijken van de bevindingen van de door haar geconsulteerde arts-specialist die in het standaard-medisch getuigschrift aangaf dat zij niet in staat is om te reizen.

Verweerder stelt in zijn nota met opmerkingen dat de ambtenaar-geneesheer wel degelijk de vereiste toetsing doorvoerde en duidelijk heeft geconcludeerd dat de aangevoerde medische problematiek geen ernstig risico inhoudt voor haar leven of haar fysieke integriteit daar de noodzakelijke medische zorgen beschikbaar en toegankelijk zijn in het land van herkomst. De Raad dient in dit verband op te merken dat de door verweerder aangestelde ambtenaar-geneesheer door te concluderen dat *“uit het voorgelegd medisch dossier [niet] kan [...] worden afgeleid dat de zieke op zodanige wijze aan een aandoening (depressie, PTSD) lijdt dat deze een ernstig risico inhoudt voor het leven of de fysieke integriteit aangezien de noodzakelijke medische zorgen (psychiater en medicatie) bestaan in het herkomstland”* duidelijk uit het oog verliest dat er in artikel 9ter, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet twee afzonderlijke situaties zijn bepaald waaraan een toetsing dient te worden doorgevoerd. Het is niet omdat een medische problematiek in het land van herkomst van een vreemdeling kan worden behandeld dat deze vreemdeling zonder meer naar dat land kan reizen zonder dat dit gevolgen heeft voor zijn leven of zijn fysieke integriteit. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat een vreemdeling met een ernstig rugletsel perfect kan worden behandeld in zijn land van herkomst, doch dat hij niet naar dat land kan terugkeren omdat een transport niet kan zonder zijn leven of fysieke integriteit in het gedrang te brengen. Ook het feit dat bij een persoon recent een ernstig psychiatrisch probleem werd vastgesteld en er een ernstig risico bestaat deze persoon tijdens een vlucht geagiteerd geraakt en zichzelf verwondt kan een contra-indicatie wat betreft reizen vormen.

In voorliggende zaak heeft de door verzoekster geconsulteerde geneesheer-specialist ondubbelzinnig aangegeven dat verzoeksters psychische situatie dusdanig is dat zij een reis naar haar land van herkomst niet aankan en dat er een zeer groot risico bestaat zij in het geval zij een dergelijke terugreis dient aan te vatten zelfmoord zal plegen. Deze arts heeft zijn standpunt onderbouwd door te verwijzen naar de antecedenten van psychotische decompensatie en het gegeven dat een dergelijke reis de symptomen van de posttraumatische stressstoornis zal aanwakkeren. De vaststellingen van de psychiater die verzoekster behandelde en die het op 3 november 2014 gedateerde medische getuigschrift opstelde zijn gesteund op objectieve vaststellingen die steun vinden in de stukken van het administratief dossier. Uit deze stukken blijkt onder meer dat verzoekster in het verleden gedwongen diende te worden opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis omdat zij omwille van haar psychische situatie een gevaar uitmaakte voor zichzelf en voor derden. Uit een nota in het administratief dossier blijkt daarenboven dat verweerder aan de opvanginstanties, die aangaven te vrezen voor een nieuwe decompensatie, meedeelde dat hij geen maatregelen zou nemen met het oog op de opsluiting van verzoekster teneinde haar gedwongen uit het Rijk te verwijderen aangezien het risico dat zij effectief zelfmoord zal plegen als te groot wordt beschouwd. Ten overvloede dient nog te worden geduid dat uit een schriftelijke verklaring van de behandelende psychiater blijkt dat verzoekster voor de terechtzitting opnieuw gedwongen diende te worden opgenomen en de inschatting die werd gemaakt door de artsen

die verzoekster consulteerde en van de opvanginstanties dus niet als lichtzinnig of ongegrond kan worden afgedaan.

De door verweerder aangestelde ambtenaar-geneesheer heeft in zijn advies geïndiceerd dat hij van oordeel is dat verzoekster “*kan reizen*”, doch heeft niet toegelicht op basis van welke argumentatie hij tot dit besluit komt of op grond van welke redenering hij meent te kunnen afwijken van het standpunt van de geneesheer-specialist die verzoekster consulteerde.

Het advies van de ambtenaar-geneesheer laat bijgevolg niet toe vast te stellen waarom hij van oordeel is dat verzoekster zich niet in de eerste in artikel 9ter, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet bepaalde situatie bevindt.

Verweerder houdt ook onterecht voor dat verzoekster niet betwist dat zij kan reizen. Verzoekster heeft immers aangegeven dat een terugkeer naar Angola haar ziekte zal verergeren en dus een weerslag dreigt te hebben op haar fysieke integriteit aangezien het risico bestaat dat zij tijdens of ingevolge de terugreis in een zodanige psychische toestand zal raken dat zij zal pogen om zelfmoord te plegen of haar kinderen te vermoorden. Dit standpunt vindt niet enkel steun in het standaard medisch getuigschrift dat op 3 november 2014 werd opgesteld door de psychiater die verzoekster behandelt, doch blijkt tevens uit de informatie die verweerder via Fedasil werd meegedeeld.

Verzoekster kan worden gevolgd in haar standpunt dat verweerder, nu deze ter motivering van de bestreden beslissing verwees naar het advies van een ambtenaar-geneesheer en dit advies niet pertinent en draagkrachtig is, de formele motiveringsplicht, zoals deze voortvloeit uit artikel 3 van de wet van 29 juli 1991, heeft geschonden en dat, aangezien uit dit advies daarnaast ook niet blijkt dat een deugdelijke toetsing werd doorgevoerd aan de twee in artikel 9ter, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet bepaalde omstandigheden die aanleiding kunnen geven tot de toekenning van een verblijfsmachtiging om medische redenen, ook voormelde bepaling van de Vreemdelingenwet werd miskend.

Het tweede middel is gegrond.

Aangezien de eventuele gegrondheid van de andere middelen niet tot een ruimere vernietiging kan leiden dienen deze niet te worden onderzocht (RvS 18 december 1990, nr. 36.050; RvS 24 oktober 2002, nr. 111.881).

3. Kosten

Gelet op het voorgaande past het de kosten van het beroep ten laste te leggen van de verwerende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 23 juli 2015 waarbij een aanvraag om machtiging tot verblijf, met toepassing van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ongegrond wordt verklaard wordt vernietigd.

Artikel 2

De kosten van het beroep, begroot op 186 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zesentwintig juli tweeduizend zestien door:

dhr. G. DE BOECK,

wnd. voorzitter,
rechter in vreemdelingenzaken

dhr. T. LEYSEN,

griffier

De griffier,

De voorzitter,

T. LEYSEN

G. DE BOECK